

LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 2, 11¹, 11², 27, 51, 53 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO 2
PRIEDO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 51¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2026 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 38 dalį ir ją išdėstyti taip:

„38. **Pastato atnaujinimas (modernizavimas)** – Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas), valstybės vardu pasiskolintomis arba valstybės garantuotų paskolų lėšomis, valstybės pinigų fondų lėšomis, savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojami pastato projektavimo ir (ar) statybos darbai, kurie aplinkos ministro nustatyta tvarka atliekami vienu ar keliais etapais ir kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato ir (ar) jo inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės, ir (ar) kuriais užtikrinamas iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaunamos energijos naudojimas.“

2. Papildyti 2 straipsnį 111¹ dalimi:

„111¹. **Visai netaršus pastatas** – labai didelio energinio naudingumo pastatas, kuriam reikalingas nulinis arba labai mažas energijos kiekis ir kuriame vietoje visai neišskiriama anglies dioksido iš iškastinio kuro, o jį eksploatuojant išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra nulinis arba labai mažas pagal aplinkos ministro patvirtintuose normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatytus rodiklius.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 113 dalį ir ją išdėstyti taip:

„113. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Architektūros įstatyme, Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatyme, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme, Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatyme, Lietuvos Respublikos gynybos ir saugumo pramonės įstatyme, Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme, Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatyme, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatyme, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatyme, Lietuvos Respublikos pajūrio juostos įstatyme, Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos žemės įstatyme.“

2 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 11¹ straipsnio 2 dalį nauju 12 punktu:

„12) organizuoja su pastatų energiniu naudingumu susijusių duomenų tvarkymą, jų analizę ir viešą prieinamumą;“.

2. Buvusį 11¹ straipsnio 2 dalies 12 punktą laikyti 13 punktu.

3 straipsnis. 11² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11² straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka statinio gyvavimo ciklą apibūdinantys duomenys kuriami, tvarkomi, valdomi ir viešinami skaitmenine forma.“

4 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) leidimas atnaujinti (modernizuoti) ypatingąjį ar neypatingąjį statinį, kai atliekamas esminis statinio išvaizdos keitimas, išskyrus vienbučius ir dvibučius gyvenamuosius namus;“.

2. Papildyti 27 straipsnio 1¹ dalį 9 punktu:

„9) atnaujinant (modernizuojant) ypatingąjį ar neypatingąjį statinį, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytus atvejus (kai privalomas statybą leidžiantis dokumentas).“

5 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 51 straipsnio 2 dalį 9 punktu:

„9) krašto apsaugos tikslams skirtiems pastatams, išskyrus pastatus, kuriuose įrengtos gyvenamosios ir administracinės paskirties patalpos.“

2. Pakeisti 51 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) parduodant ar išnuomojant pastatus ir (ar) jų dalis (butus, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpas). Statytojas (užsakovas) ar savininkas galimam naujam nuomininkui arba galimam pirkėjui privalo pateikti susipažinti, o pirkėjui arba naujam nuomininkui perduoti galiojantį pastato ar jo dalies energinio naudingumo sertifikatą arba jo kopiją. Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka skelbimuose apie parduodamus ar išnuomojamus pastatus ir (ar) jų dalis turi būti nurodomas pastato energinio naudingumo sertifikate nurodytas energinio naudingumo rodiklis. Pastato dalies energinio naudingumo sertifikatas gali būti išduodamas vadovaujantis viso pastato su bendra šildymo sistema energinio naudingumo sertifikatu, daugiabučių ir įvairių socialinių grupių paskirties pastatų gyvenamųjų patalpų energinio naudingumo sertifikatas – tokios pačios gyvenamosios patalpos tame pačiame pastate energinio naudingumo sertifikatu arba tipiniu Vyriausybės įgaliotos institucijos parengtu ir paskelbtu energinio naudingumo sertifikatu;“.

3. Pakeisti 51 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) didesniems kaip 500 kvadratinį metrų (nuo 2015 m. liepos 9 d. – didesniems kaip 250 kvadratinį metrų) naudingojo patalpų ploto viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, sporto, gydymo ir poilsio paskirties pastatams. Šiuose pastatuose gerai matomoje vietoje turi būti iškabintas žmonėms gerai įžiūrimas ne senesnis kaip 10 metų pastato energinio naudingumo sertifikatas arba jo kopija. Šio punkto nuostatos taikomos ir pastatams, kurių didesnę kaip 500 kvadratinį metrų (nuo 2015 m. liepos 9 d. – didesnę kaip 250 kvadratinį metrų) naudingojo patalpų ploto dalį sudaro viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, sporto, gydymo ir poilsio paskirties patalpos;“.

4. Papildyti 51 straipsnio 3 dalį 5 punktu:

„5) didesniems kaip 3000 kvadratinį metrų naudingojo patalpų ploto gyvenamosios paskirties pastatams, nuo 2030 m. liepos 9 d. – didesniems kaip 1500 kvadratinį metrų, nuo 2035 m. liepos 9 d. – didesniems kaip 1000 kvadratinį metrų naudingojo patalpų ploto gyvenamosios paskirties pastatams.“

5. Pakeisti 51 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Pastato energinio naudingumo sertifikatas galioja ne ilgiau kaip 10 metų. Minimalius privalomus pastatų energinio naudingumo reikalavimus, pastatų energinio naudingumo sertifikavimo tvarką ir sąlygas, pastatų energinio naudingumo sertifikavimo priežiūros tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių statomi nauji, o nuo 2021 m. sausio 1 d. – visi statomi nauji pastatai turi būti energijos beveik nevartojantys pastatai, kaip jie suprantami pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą. Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių statomi nauji pastatai nuo 2028 m. sausio 1 d.

turi būti visai netaršūs pastatai, o nuo 2030 m. sausio 1 d. šis reikalavimas taikomas visiems statomiems naujiems pastatams. Reikalavimus energijos beveik nevartojantiems ir visai netaršiams pastatams nustato Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos. Pastatų energinio naudingumo sertifikatai registruojami ir sertifikavimo priežiūra atliekama naudojantis Pastatų energinio naudingumo sertifikatų ir pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų informacinę sistemą. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertas turi sumokėti pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčiai institucijai jos nustatytą įmoką, suderintą su Aplinkos ministerija, už pastato energinio naudingumo sertifikato patikrinimo procedūras kiekvieną kartą, kai šis sertifikatas teikiamas registruoti, taip pat įmoką už Pastatų energinio naudingumo sertifikatų ir pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų informacinės sistemos tvarkymą kiekvieną kartą, kai registruojamas pastato energinio naudingumo sertifikatas. Nustatytas įmokos dydis turi padengti ekonomiškai pagrįstas paslaugos teikimo sąnaudas. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčias institucijas ir jų funkcijas sertifikavimo priežiūros srityje nustato aplinkos ministras. Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinčios institucijos funkcijas atlieka Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 51¹ straipsniu

Papildyti Įstatymo dvyliktąjį skirsnį 51¹ straipsniu:

„51¹ straipsnis. Konsultaciniai centrai

1. Aplinkos ministro įgaliota institucija ar įstaiga steigia vieno langelio principu veikiančius centrus, kurie konsultuoja, teikia metodinę pagalbą visiems pastatų atnaujinimo (modernizavimo) procese dalyvaujantiems subjektams pastatų energinio naudingumo gerinimo klausimais, taip pat vykdo kitas aplinkos ministro nustatytas ir Direktyvos [\(ES\) 2024/1275](#) 18 straipsnyje nurodytas funkcijas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų centrų teikiamų paslaugų sąrašą, veiklos organizavimo tvarką ir veiklos teritoriją nustato aplinkos ministras.“

7 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnio 2¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Duomenis apie pastatus, jų naudojimą, techninę priežiūrą, naudojimo priežiūrą, pastatų bendrojo naudojimo objektus, šių objektų valdymą ir valdymo priežiūrą į Pastatų duomenų banko informacinę sistemą teikia pastatų techninę ir naudojimo priežiūrą atliekantys asmenys (Civilinio kodekso 4.84 straipsnyje nustatyta tvarka paskirti daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratoriai, daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektams valdyti įsteigtų bendrųjų pirmininkai ar daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutartimi įgalioti asmenys, savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių viešųjų pastatų priežiūrą pagal statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus atliekantys ir šių pastatų naudotojų priimtų sprendimų ir pavedimų vykdymą užtikrinantys savivaldybių vykdomųjų institucijų ar jų teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti asmenys, statinių naudojimo priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai, pastatų techniniai prižiūrėtojai, pastatų inžinerinių sistemų techninės priežiūros ir tikrinimo paslaugas teikiantys subjektai) aplinkos ministro nustatytais atvejais ir tvarka. Pastatų duomenų banko informacinė sistema pasiekama ir paslaugos teikiamos tik per TPS „Vartai“. Per TPS „Vartai“ Pastatų duomenų banko informacinėje sistemoje skelbiami bendrojo naudojimo objektų valdytojų duomenys: juridinio asmens pavadinimas, kodas, atstovo vardas, pavardė, telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas arba fizinio asmens vardas, pavardė, telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas.“

8 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnio 2¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Duomenis apie pastatus, jų naudojimą, techninę priežiūrą, naudojimo priežiūrą, pastatų bendrojo naudojimo objektus, šių objektų valdymą ir valdymo priežiūrą į Pastatų duomenų banko informacinę sistemą teikia pastatų techninę ir naudojimo priežiūrą atliekantys asmenys (Civilinio

kodekso 4.84 straipsnyje nustatyta tvarka paskirti daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administratoriai, daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektams valdyti įsteigtų bendrųjų pirmininkai ar daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų jungtinės veiklos sutartimi įgalioti asmenys, savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių viešųjų pastatų priežiūrą pagal statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus atliekantis ir šių pastatų naudotojų priimtų sprendimų ir pavedimų vykdymą užtikrinantis savivaldybių vykdomųjų institucijų ar jų teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti asmenys, statinių naudojimo priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektai, kitų pastatų naudotojai, pastatų techniniai priežiūrėtojai, pastatų inžinerinių sistemų techninės priežiūros ir tikrinimo paslaugas teikiantys subjektai) aplinkos ministro nustatytais atvejais ir tvarka. Pastatų duomenų banko informacinė sistema pasiekama ir paslaugos teikiamos tik per TPS „Vartai“. Per TPS „Vartai“ Pastatų duomenų banko informacinėje sistemoje skelbiami bendrojo naudojimo objektų valdytojų duomenys: juridinio asmens pavadinimas, kodas, atstovo vardas, pavardė, telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas arba fizinio asmens vardas, pavardė, telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas.“

9 straipsnis. Įstatymo 2 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 2 priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
statybos įstatymo
2 priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1992 m. birželio 24 d. Tarybos direktyva [92/57/EEB](#) dėl būtiniausių saugos ir sveikatos reikalavimų laikinosiose arba kilnojamosiose statybvietėse įgyvendinimo (aštuntoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos [89/391/EEB](#) 16 straipsnio 1 dalyje).

2. 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(EB\) Nr. 765/2008](#), nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą [\(EEB\) Nr. 339/93](#).

3. 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2011/92/ES](#) dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2014/52/ES](#).

4. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2014/61/ES](#) dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti.

5. 2024 m. sausio 23 d. Komisijos deleguotasis reglamentas [\(ES\) 2024/370](#), kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2020/2184](#) papildoma nustatant gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitikties vertinimo procedūras ir tas procedūras atliekančių atitikties vertinimo įstaigų skyrimo taisykles.

6. 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2024/1275](#) dėl pastatų energinio naudingumo.

7. 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2024/3110](#), kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros taisyklės ir panaikinamas Reglamentas [\(ES\) 305/2011](#).

“.

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalį ir 8 straipsnį, įsigalioja 2026 m. gegužės 29 d.

2. Šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalis įsigalioja 2026 m. lapkričio 1 d.

3. Šio įstatymo 8 straipsnis įsigalioja 2028 m. lapkričio 1 d.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, jos įgaliotos institucijos ir aplinkos ministras iki 2026 m. gegužės 28 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas